МАНГУ ДЎСТЛИК ТАНТАНАЛАРИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

14 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 151 (3633).

2 АВГУСТ ЧОРШАНБА

1967 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

КЕЧА РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ МАШЪАЛ ХЎЖАЛИГИ — ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИДАГИ „ЎЗБЕКИСТОН ССР БЕШ ЙИЛЛИГИ“ СОВХОЗИГА ЭНГ ЮКСАК МУКОФОТ — ЛЕНИН ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ.

СОВХОЗ БАЙРОҒИДА ЛЕНИН ОРДЕНИ

ҚИШЛОҚ эрта тонгданоқ байрам тусини олди. Совхоз аҳлининг етти яшаридан етмиш яшаригача ясан-тусанни жойига қўйиб, қишлоқ марказига йиғила бошлади. Ҳашаматли клуб олдида одам гавжум. Шоду-хуррамликлар, тантаналар, ўйин-кулгилар, шўх ашула ва куйлар авжида. Ҳамманинг чеҳрасида табассум, кўзларида севинч нурлари порлайди. Ким билан суҳбатлашманг, бугунги тантана ҳақида завқ-шавқ билан сўзлайди. Ха, бугунги тантана ҳақида ҳар қанча тўлиб-тошиб, тўлқинланиб, ҳаяжонланиб сўзланса арзийди. Негаки, зўр тантана бўлаяпти!

Совхоз меҳнаткашлари, узоқ-яқиндан келган меҳмонлар залга йиғилишади. Митинг очиқ деб эълон қилинади. Совет Иттифоқи Гимни садолари янграйди. Залга тантанали равишда совхознинг Қизил байроғи олиб кирилади. Гулдурос қарсаклар янграйди... Шунда эрта тонгдан бошланган тантаналар яна ҳам авжига чиқади.

Тошкент область ижроия комитетининг раиси **Э. Т. Шайхов** СССР Олий Совети Президиумининг Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозини Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини ўқиб эшиттиради. Шундан кейин СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ё. С. Насриддинова совхознинг Қизил байроғига Ленин орденини тақиб қўяди. Залда гулдурос қарсаклар янграб кетади...

Ленин ордени! Қизил байроқ сийнасида ажиб товланиб турган бу олий нишон совхоз босиб ўтган шонли ва машаққатли йўлни бир лаҳза ёритиб юборгандай бўлди. Бу йўлга бир назар ташлаган киши совхознинг ватанпарвар, олийҳиммат, серғайрат, меҳнатсевар коллективи шаънига мингдан-минг тасаннолар ўқийди, юрагининг тўридан чиқариб «Раҳмат!» дейди.

Хўжалик меҳнаткашлари ҳақиқатан ҳам шу олий нишонга лойиқ улкан ишларни амалга оширишди. Чирчиқ ва Оҳангарон дарёлари оралиғидаги бу ерлар совхоз ташкил топган

Суратда: СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ё. С. Насриддинова совхознинг Қизил байроғига Ленин орденини тақмоқда.

А. Абалян фотоси.

ўша 30-йилларнинг бошларида тўқайзор, чивинзор, ботқоқликдан иборат эди. Ҳаммаёқ ҳувиллаб ётар, онда-сонда бир уй учрар, у ҳам бўлса гувaладан қурилган томига қамиш босилган пастқам уй бўларди. Иш қуроли — омоч, кетмон, отсўқа...

Бу ерларни обод қилгани кўп одамлар келишди. Шу одамларнинг ғайрати, шижоати, уйқусиз ўтказган тунлари, зўр меҳнат билан кечирган кунлари туфайли бу ерлар вақт ўтгани сайин ботқоқликдан гулистонга айлана бошлади. «Одамнинг қўли — гул!» деб шунга айтадилар.

Мана ,орадан қарийб қирқ йил вақт ўтди. Бу ерларни ўша кезларда кўрган киши ҳозир келса мутлақо танимай қолади. Қишлоқ шаҳар тусини олган. Турна қатор бўлиб тизилган тунука томли, ҳашаматли уйларда шу совхознинг меҳнаткашлари истиқомат қилишяпти, ажиб боғлар, гўзал хиёбонлар, клублар, кинотеатрлар ва бошқа маданий-маиший биноларда шу совхознинг меҳнаткашлари ҳордиқ чиқаришяпти. Далаларни, уфқ билан туташиб кетган теп-текис ям-яшил, гўзал далаларни айтмайсизми?! Бу далаларда ҳозирги замон техникаси деҳқон учун хизмат қилаяпти. Илгари омоч тилиб ўтган ерларни эндиликда қудратли тракторлар ҳайдаяпти, илгари кетмон билан юмшатилган эгатларни эндиликда универсал агрегатлар юмшатиб, ўғитлаб кетаяпти, илгари этакка, фақат этакка териладиган пахта эндиликда «зангори кема»ларнинг баҳайбат бункерларига қордек ёғилаяпти...

Совхоз республикамизнинг машъал хўжаликларидан бирига айланган. Бу ерда деҳқончилик комплекс механизациялаштирилган. Хўжалик меҳнаткашлари йил сайин ҳамма соҳалар бўйича янгидан-янги марраларни эгалламоқдалар. Совхоз пахтакорлари давлатга «оқ олтин» етказиб бериш бўйича ўтган етти йиллик планни олти йилда бажариб қўйган эдилар. КПСС XXIII съезди қарорлари ва Директиваларидан руҳланиб, улар беш йилликнинг тўнғич йилини ҳам катта меҳнат зафарлари билан якунлашга муваффақ бўлдилар. Она-Ватан бу совхоз деҳқонларидан 12 минг 400 тоннадан ортиқ аъло сифатли «оқ олтин» олди. Тўрт минг гектардан ортиқ майдоннинг ҳар гектаридан ўша 30-йиллардаги 3 центнер ўрнига 30 центнердан зиёд «оқ олтин» кўтарилди! Демак, ўтган йиллар давомида бу совхозда пахта ҳосилдорлиги роппа-роса ўн баравар ошди! Машина теримида кишини ҳайратга солувчи ютуқлар қўлга киритилмоқда. Биргина ўтган йилни оладиган бўлсак, ялпи ҳосилнинг ўндан саккиз қисми фақат машиналар билан териб олинди. Моддий манфаатдорлик беқиёс оширилаяпти, маҳсулот таннархи арзонлаштириляпти, сарф-харажатлар камайтирилгани ҳолда мўл ва арзон пахта етиштириляпти. Буларнинг ҳаммаси — совхоз кишиларининг фидокорлик билан қилаётган меҳнатлари туфайлидир...

...Қизил байроқ сийнасида ярқираб турган олий нишон гўё ана шулар тўғрисида сўзлаётгандай эди. Залда тантаналар давом этаяпти. Бирин-кетин минбарга кўтарилаётган кишилар бу ерда йиғилганларга юрак севинчларини изҳор этишар, узоқ-яқиндан келган меҳмонлар эса олий нишон билан чин қалбдан табриклашарди. Мана, минбарда — совхоз ветеранларидан бири Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Қурбонали ота Эрматов:**

— Азиз ҳамқишлоқлар, дўстлар! — деди у ҳаяжонланиб, — шу тобда ўн карра ёшариб кетгандай бўлдим. Сиз билан бизнинг меҳнатимизни шунчалик қадрлаб, Ленин ордени билан тақдирлаганликлари учун жонажон партия ва ҳукуматимиздан бениҳоя миннатдор бўлаяпман. Совхозимиз ташкил топган ўша 30-йиллардаги аҳволни кўз олдимга келтирсам, юрагим орқага тортиб кетади. Ахир кунимиз омоч-у, кетмонга, тунимиз қора чироққа қолган эди-да. Мана энди қаранг, ҳамма ёқда техника, ҳамма ёқда машина. Турмушимиз чиройли, оиламиз пири-бадавлат хирмонимиз баракали. Ахир, бундан ортиқ нима керак, инсонга! Қани энди ёшлик давриm бўлса-ю, кулочни кенг ташлаб, тўйиб-тўйиб меҳнат қилсам! Бу ерда ўтирган ёшларга шунинг учун ҳам ҳавасим келаяпти. Тоғни урса талқон қиладиган бу ёшлар биз қилган ишларни ўн карра ошириб қилишларига имоним комил.

Мамлакатимизнинг донгдор механизатори, Ленин мукофотининг лауреати сирдарёлик **Жавод Кўчиев** ўзининг табрик нутқида шундай дейди:

— Сизнинг совхозингиз билан бизнинг «Малик» совхозимиз анча йиллардан бери мусобақалашиб келаяпти. Пахта етиштиришни кўпайтириш, комплекс механизациялашни кенг жорий этиш юзасидан олиб борилаётган бу мусобақада ҳар иккала совхоз меҳнаткашлари бир-бирларидан қолишмаяпти. Мана, пахтанинг ўндан саккиз қисмини машиналар билан териб олишни ҳам ўзлаштирдик. Энди навбат юз фоиз ҳосилни «зангори кема»лар билан йиғиб териб олишга келди. Бизнинг совхозимиз коллективи ана шу марра сари дадил интилмоқда. Ленин ордени олишга сазовор бўлган сизнинг совхозингиз коллективи ҳам шу юксак маррани албатта эгаллайди, деб ишонаман.

Бу совхозни оёққа турғазганлардан бири — агроном **К. Курочкин** хўжалик коллективини Ленин ордени билан қутлар экан, босиб ўтилган машаққатли, лекин шарафли йўлни бир эсга олди. Ҳозирги пайтдаги техника билан қандай ишлар қилиш мумкинлигини уқтириб ўтди.

Митингда Москвадан меҳмон бўлиб келган «Союзсельхозтехника» бирлашмасининг вакили **Н. В. Колбиков,** совхоз коллективининг аъзоси, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган пахтакор **А. Альчикова,** Оққўрғон районидаги Султон Сегизбоев номли совхоз директори **Б. Аракельян,** қўшни Димитров номли колхоз партия комитетининг секретари **Л. Пак,** «Узсельхозтехника» республика бирлашмасининг раиси **И. В. Бабков** ўртоқлар ҳам сўзга чиқиб, совхоз меҳнаткашларини олий нишон билан чин қалбдан табрикладилар.

Совхоз директори, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати **З. Махсумов** ўз сўзида олий мукофот учун хўжаликнинг барча меҳнаткашлари номидан партия ва ҳукуматимизга катта миннатдорчилик билдирди ҳамда Ленин ордени хўжалик коллективини янги марралар сари илҳомлантираётганини, улар Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллиги шарафига ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар олиб, она-Ватанга 13 минг тонна пахта, кўплаб гўшт, сут ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етказиб бериш, ялпи пахта ҳосилининг 11 минг тоннасини ёки 85 процентини машиналар билан териб олиш учун астойдил курашаётганликларини маълум қилди.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати номига табрик хати қабул қилдилар.

Ленин ордени муборак бўлсин, машъал «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг азамат меҳнаткашлари!

Ш. ШОРАҲМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Октябрнинг 50 йиллиги

СЕРҒАЙРАТ ДЕҲҚОНЛАР

Шу кеча-кундузда 1-«Пискент» совхозининг 6-бўлимидаги ўртоқ М. Турдибеков бошлиқ звено деҳқонлари юбилей йилида ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини сўзсиз бажариш учун ғайратга-ғайрат қўшиб мўл ҳосил тўпламоқдалар. Уларнинг бу йилги марралари юксак — гектар бошига пландаги 23 центнер ўрнига камида 30 центнердан «оқ олтин» кўтаришмоқчи.

Ҳозиргача тўрт марта парваришдан чиқарилган ғўзалар тупида беш-олтидан кўсак бор. Моҳир сувчилардан Умматқул Мирзааҳмедов, Қодир Турдибеков, Сайфулла Носиров каби ўртоқлар ғўзани қондириб суғормоқдалар.

Дала ишларини бажаришда Саломат Бектўраева, Жумахол Мирзааҳмедова, Бувайша Шокирбоева ўртоқлар ўрнак кўрсатишяпти.

Звено аъзолари ғўза чеканкасини ҳам қизғин давом эттирмоқдалар. Бу муҳим агротехника тадбири ҳам тез фурсатда тугалланади.

Э. УСМОНОВ.

КОМПЛЕКС БРИГАДАЛАР ТУЗИЛДИ

Калинин районидаги Охунбобоев номли колхозда Тошкент областининг биринчи комплекс чорвачилик бригадаси 5 йилдан бери ишламоқда. Мукаррам Юнусова шундай коллектив тузишда ташаббус кўрсатди. Бригаданинг ўзи арзон ем-хашак етиштиради ва тайёрлайди, чорва молларига ўзи қарайди.

5 йил мобайнида бригада далаларида маккажўхори, беда ва лавлаги ҳосилдорлиги 1,5 баравар кўпайди. Уларнинг таннархи 20 процент камайди. Эндиликда бригадага 80 та эмас, балки 160 бош сигир бириктиб қўйилган. Ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сут қарийб 1000 литр кўпайди.

Мукаррам Юнусова бригадаси юбилей йилини янгидан-янги меҳнат муваффақиятлари билан нишонламоқда. Давлатга гўшт сотиш йиллик плани муддатидан илгари бажарилди. Топширилган чорванинг қарийб ҳаммаси жуда семиз. Комплекс бригада юксак механизация ва арзон ем-хашак ҳисобига бир литр сутнинг таннархини 12 тийингача, бир килограмм гўштнинг таннархини эса 1 сўм 47 тийинга камайтирди. Фермага «тандем» типидаги сут соғиш агрегати ўрнатилган. Сут соғувчилардан Тожи Исмоилова ва Эшкарам Абдулҳақова сентябрь ойи ҳисобига сут топширмоқдалар. Улар бу йил ўзларига бириктилган 27 сигирнинг ҳар биридан 3600 литрдан сут соғиб олмоқдалар.

Ҳозирги вақтда Тошкент областининг ҳар бир колхоз ва совхозида комплекс чорвачилик бригадалари барпо қилинган.

МОСКВАДА ЎЗБЕКИСТОН КУНЛАРИ БОШЛАНДИ

Ўзбекистон ССР маданияти ва санъати кунларида иштирок этаётган ўзбек халқининг вакиллари В. И. Ленин мавзолейига гулчамбарлар қўйишди.

В. Егоров фотоси. (ТАСС — ЎзТАГ).

ДОҲИЙГА ҚАСАМЁД

1 август куни Кремль курантларининг стрелкалари соат 9 дан ошганда Ўзбекистон маданияти ва санъати кунларининг қатнашчилари Қизил майдонга келдилар.

Республика вакиллари тантанали сукут сақлаб В. И. Ленин мавзолейига йўл оладилар. Юбилей тантаналарида қатнашиш учун бу ерга келган саноат ва қишлоқ хўжалиги илғорлари маданият арбоблари билан ёнма-ён бу ерга келдилар. Ўзбеклар ўлкасининг сара намояндалари майдонни тўлдирдилар. Бу ерга келган ҳар бир кишининг биографияси энг муҳим воқеа тўғрисидаги, Лениннинг буюк мероси республикага нималар бергани тўғрисидаги ҳикояга ёрқин мисолдир.

...Мавзолейнинг мармар девори ёнига гулчамбар қўйилади. Бу гулчамбар юбилей тантанаси қатнашчилари номидангина эмас, балки республиканинг барча меҳнаткашлари ўз вакиллари орқали Ильичга, у тузган Коммунистлар партиясига гўё қасамёд қилиб, совет халқларининг бузилмас дўстлигини кўз қорачиғимиздек сақлаймиз, Ватаннинг кучқудратини янада оширамиз, унинг КПСС XXIII съезди белгилаб берган марралар сари қилаётган ҳаракатини тезлаштирамиз, демоқдалар.

ХАЛҚ МИННАТДОРЧИЛИГИ

Маданият арбоблари ва ишлаб чиқариш илғорлари Қизил майдондан Александровский боғига йўл олдилар. Улар Номаълум солдат қабри ёнида турибдилар. Бу қабр ёнида халқнинг ўлмас жасорати, улуғ Ватан урушининг даҳшатли йилларида душманга қарши мардонавор жанг қилган ва авлодлар бахт-саодати йўлида қурбон бўлган кишиларга чексиз миннатдорчилик тимсоли — абадий олов кеча-кундуз ёниб турибди.

Ўзбекистон маданияти ва санъати кунларининг қатнашчилари республиканинг барча меҳнатчилари номидан номаълум қаҳрамон ҳурматини бажо келтирадилар. Жангчи қабри гулларга бурканади.

РОССИЯНИНГ СОДИҚ ФАРЗАНДЛАРИГА — ЎЗБЕКЛАР НОМИДАН РАҲМАТ

Ўзбекистон вакиллари бугун эрталаб Белоруссия вокзали ёнидаги майдонга ҳам келдилар. Улар совет адабиётининг асосчиси Максим Горький ҳайкали ёнига гулчамбарлар қўйдилар. Буюк ёзувчи — улуғ рус халқининг фарзанди кўпгина сўз усталари Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Ойбек, Абдулла Қаҳҳор, Уйғун ва бошқаларнинг, улар билан бирга Ўзбекистон маданияти барча арбобларининг устози ва мураббийси бўлди.

Яна гуллар. Улар рус халқининг яна бир содиқ фарзанди Владимир Владимирович Маяковский ҳайкали ёнига қўйилади.

* * *

Кечқурун Ўзбекистон кунлари қатнашчиларини Кремлдаги Съездлар саройи ўз қучоғига олди. Бу ерда республика санъат усталарининг тантанали концерти бўлди. Томошабинлар концертни самимий олқишладилар. Концерт ҳақидаги ҳисобот газетанинг навбатдаги сонида берилади.

Г. ЛИПШИЦ.
Ўзбекистон Телеграф агентлигининг махсус мухбири.
Москва шаҳри.

Бугунги кунда сувчининг иши жуда мураккаб. Ғўзалар ўсиб, шиғил ҳосилга кирган ҳозирги пайтда у кеча-кундуз сув талаб қилади. Ана шу талабни қондириш, ҳосилни кўпайтириш, унинг тўкилиб кетишига йўл қўймаслик даставвал сувчининг маҳоратига боғлиқ.

Суратда: Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозининг илғор сувчиси А. Худойберганов ғўзага сув тарамоқда.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ).

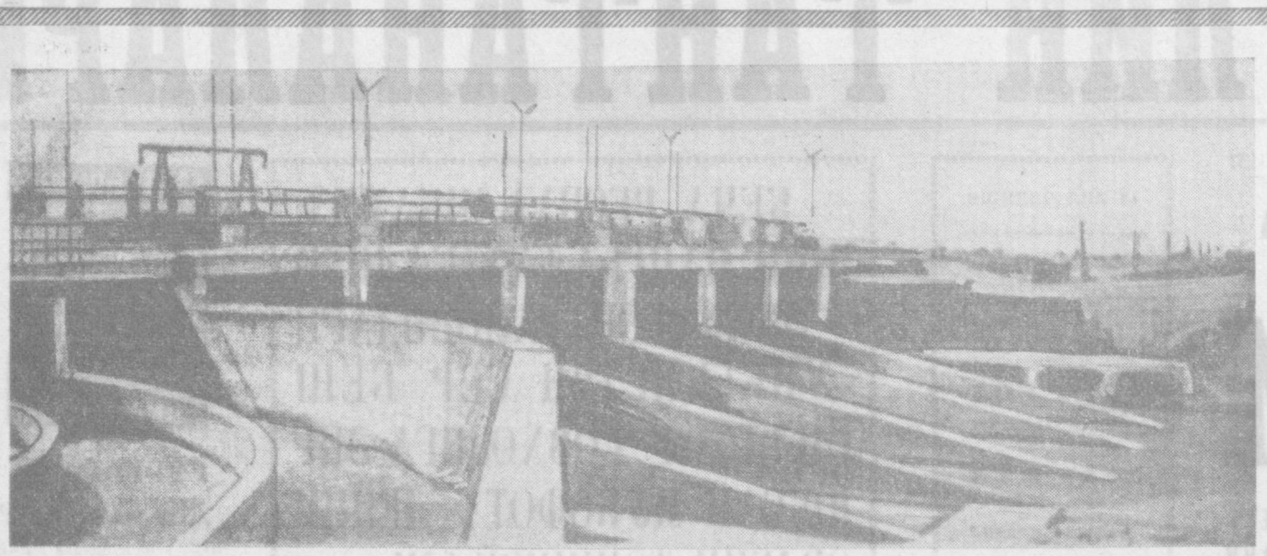

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаштириш асосида механизациялаш, химиялаштириш ҳамда мелиорацияни кенг кўламда ривожлантириш йўли билан қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш анча ўстирилади.

(КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги» Тезисларидан).

50 йиллик

ҚАРШИНИНГ ЯНГИ ҲАЁТИ

Ўрта Осиёнинг география картасига бир назар ташласак, унда аксарият сариқ рангни кўрамиз. Гўё чўлнинг оташ нафаси қовжиратиб юборган қоғозга ўхшайди. Ҳар ер-ҳар ерда дарёларнинг илон изи чизиқларчигина бу жойлардан кесиб ўтади. Бу дарёлар ҳам ўжар, асов. Инсон шу дарёларни жиловлай оладиган лаб ялаб ётган ернинг чанқоғини босадиган даврлар ҳақида асрлар давомида орзу қилиб келди.

Совет ҳокимиятигина бу орзуни рўёбга чиқарди.

1968 йилнинг май ойида Туркистон ўлкасида суғориш ишлари ҳақидаги Ленин Декретининг имзоланганига эллик йил тўлади. Ярим аср мобайнида чўлдаги жуда катта массивлар ўзлаштирилди, юз минглаб километр каналлар, суғориш иншоотлари, коллекторлар қазилди, ўнлаб сунъий денгизлар бунёд этилди, кучли электростанция иншоотлари қурилди, асфальт трассалар яратилди, янги шаҳар ва қишлоқлар бунёд этилди.

Революцияга қадар Ўзбекистоннинг ҳозирги территориясида аранг 500 минг тонна пахта етиштирилар эди. Энди етиштирилаётган пахта миллион тонналаб ўлчанмоқда. Эндиликда, юбилей йилида тўрт миллион тонна пахта ҳосили кўтаришга аҳд қилинган. Келгусида эса бундан ҳам кўп бўлади.

Мирзачўлда қақраб ётган унсиз ерлар чекинмоқда, плуг Қорақумнинг сийнасини дадиллик билан ёрмоқда. Қарши чўли ҳам жонланмоқда. Ўрта Осиёдаги ҳамма қурилишларнинг сафида бу чўл кишини ҳаяжонлантирувчи, жуда буюк қурилиш майдонидир.

Ўзбекистон билан Тожикистон туташган ерда Қарши чўли ошланмаган қимматбаҳо мўйнадек ястаниб ётибди. Жазирама унумдор ерларнинг нафасини бўғмоқда. Сув эса худди шу ернинг ёнгинасидан ўтади-ю, аммо асрлар мобайнида тубсиз Оролга беҳуда оқиб ётибди. Ҳар йили чўлнинг шу денгизи косасига 50 миллиард кубометр сув сингиб кетар эди. Шу сув билан 5 миллион гектар ерни, яъни ҳозир мамлакатимизда пахта етиштириладиган майдонлардан икки баравардан зиёд ерни суғориш мумкин.

Амударёни жиловлаш унинг қуйи этакларидан бошланди. Шу туфайли Хоразм воҳаси янгича ҳаёт кечира бошлади. Сўнгги йилларда бу ерларда нисбатан унча йирик бўлмаган ирригация ва мелиорация ишлари амалга оширилди, Хоразм области эса дарҳол олға томон катта қадам ташлади. Бу область жаҳондаги бошқа пахтакор районларга нисбатан шимолроқда жойлашган бўлса ҳам, бу ерда энг юқори пахта ҳосили олинмоқда, ҳар гектар ердан, ҳар кубометр сув ҳисобига катта ҳосил олинмоқда.

Қорақум канали ва Аму-Бухоро машина канали Амударёдан бошланади. Бу ҳол жуда катта чўл районларига ҳаёт бағишлади. Ҳозир жуда катта Тахиатош гидроузели иншооти қурилмоқда ва Қорақалпоғистонда янги шоликорлик райони барпо этилмоқда. Туямўйин сув омбори қурилиши ҳам мўлжалланиб турибди. Қарши чўлига ҳужум авж олдирилмоқда.

Қарши чўли Амударёнинг ўнг соҳилида ястанган бўлиб, ўтмишда ҳамма ҳам юраги бетлаб кесиб ўтолмаган жуда кенг текисликдир. Жаҳоннинг кўпгина мамлакатларини кўрган билимдонлар Қарши планетамизнинг энг яхши районлари билан беллаша олади дейдилар. Тўғри, бу ерда сув йўқ. Лекин бунинг ўрнига қуёш тафти ва иссиқлик жуда мўл. Пахтага, унинг энг яхши навларига, энг яхши винолар тайёрланадиган узумга, тилни ёриб юборадиган даражада ширин-шакар меваларга эса худди шу керак. Қарши чўлида йилига 220 кун давомида совуқ бўлмайди. Вегетация даврида умумий ҳарорат 5.000 даражани ташкил қилади. Бу эса Фарғона водийси ва Тошкент воҳасидагидан 1.000 даража кўпдир.

Табиатнинг ўзи бу ерни деҳқончилик қилиш учун яратиб қўйган экан, ҳозирга қадар нега бу чўлдан канал қазиб ўтказилмади? Чунки Амударё ва унинг кўп тармоқли ирмоқлари асосий ерлардан анча пастда оқади. Бу шундай бир қалъаки, унга кетмон уёқда турсин, ҳатто экскаваторнинг тиши ҳам ҳадеганда ўтавермайди. Не-не машаққат билан канал қазилганида ҳам ундан оқадиган сув асосий ерлар юзасидан анча пастда бўлади.

Ўтган асрнинг охирларида рус инженери Анненков, ундан кейин инженер Петров чўлни текшириб чиқиб, уни ўзлаштириш лойиҳасини таклиф қилдилар. Лекин Бухоро амирлиги ҳам, чор ҳукумати ҳам бу таклифга парво қилмади. Фақат совет даврида бу соҳада дастлабки қидирув ишлари бошланди, 1929 йилда эса Қарши чўлини ўзлаштириш ҳақида биринчи техник-иқтисодий доклад кўриб чиқилди. Ўша вақтларда мамлакатимиз эндигина индустрлаштиришнинг кенг планини амалга оширишга қадам қўйган эди. Докладда «Амударёдан механик усулда керакли миқдорда сув чиқариш мумкин эмас. Бинобарин, бу усул реал бўлмаганлиги учун бу масалани кўриб ўтирмаса ҳам бўлади», дейилган эди.

Давр нақадар ўзгарди! Мамлакатимизнинг қиёфаси нақадар ўзгарди! Биринчи беш йилликда хаёл бўлиб кўринган нарса саккизинчи беш йилликда реал воқелик бўлиб қолди. Партия XXIII съезди Директиваларида бундай дейилади: «Мирзачўл ва Қарши чўлини суғориш ва ўзлаштириш ишлари давом эттирилади...» Эндиликда Қарши чўлини ўзлаштиришда сувни механик йўл билан чиқариш ва электр машина ёрдамида суғориш айниқса ҳаётий кучга эга бўлди.

Бизлар дарёларнинг ўзанини ўзгартириб, ўзимиз хоҳлаган томонга оқишга мажбур қилишга ўрганиб қолдик. Лекин бутун бир дарё тоғдай баландликка қараб оқишини камдан-кам кўрамиз. Амударёнинг сувлари Қарши чўлига 50 қаватли осмонўпар баландликка кўтарилишини эртакда ҳам ҳеч ким эшитмаган.

Эндиликда Қарши чўлининг хўжайинлари қурувчилардир. Лекин улар чўлга Фарғона каналини қазиганлар каби кетмон билан келишгани йўқ. Уларга экскаваторлар, бульдозерлар, самосваллар, Бухоро гази билан ишлайдиган қудратли электростанциялар, Вахш гидростанциялари, қудратли ирригация техникаси, катта химия материаллари ва умуман фаннинг бугун янгиликлари мадад бермоқда.

Чўлни ўзлаштиришнинг биринчи навбати — 200 минг гектар. Бу — энг биринчи ва энг қийин марра. Негаки, у бугунги ва эртаги кунги ҳужум учун замин яратади. Шундай экан, ҳамма оғирчилик ишни биринчи бўлиб бошлаганлар зиммасига тушади. Улар бошқалар учун йўл очишади, энг қаттиқ шамолга, энг кучли, кўзни очирмайдиган чангтўзонли бўронга бардош беришади. Улар жазирамадан сақлашга қодир бўлмаган чодирда яшашади, автоцистернанинг илиқ, татимсиз, лекин ҳар ҳолда чанқоқ босадиган сув ташлаб кетишини сабр билан кутиб ётишади.

Бундан уч йил олдин, чўлга дастлабки қўриқчилар келган йили худди шундай бўлди. Қурилиш бошлиғи, кекса ўзбек ирригатори Бекмурод Усмоновнинг хотирлашича, тунда чодирларни майда қум босиб кетган, кишилар эрталаб туриб, кўрпа-тўшакларини, кийимларини Сандиқлининг шу саҳий «иньом»дан тозалаганлар. Ўзининг оловли тилини чўлнинг чегарасига қадар чўзган кўчма қумни Сандиқли деб аташади.

Бундан уч йил муқаддам қидирувчилар — тупроқшунослар, гидрологлар, лойиҳачилар ва қурувчиларнинг дастлабки отрядлари қадамба-қадам ҳужум майдони тайёрладилар. Чўл осонликча чекинмади. Лекин бу ерга келганларнинг ҳаммаси мустаҳкам иродали, режаси аниқ кишилар эди. Ўзлаштириш стратегияси аввало коммуникацияларни барпо этишни талаб қилди. Шундай қилиб, биринчи механизмлар, дастлабки қўриқчилар чўлда йўл оча бошладилар. Бу йўллар сўқмоқ йўллар, вақтинча фойдаланиладиган йўллар эмас, балки транспортнинг катта оқимига мўлжалланган ҳозирги замон магистралларидир. Ҳозиргача 250 километрли йўл фойдаланишга топширилди. Область маркази Қаршидан Амударёгача бўлган 132 километрли асфальтланган трасса ҳам шу жумладандир. Кучли самосваллар, панель ташувчи машиналар, прицепли машиналар туну-кун шу йўллардан цемент ва шағал, ғишт ва ёғоч, темир-бетон блоклар ва уй-жой деталлари, қувур ва моторлар, озиқ-овқат моллари ва китобларни пайдар-пай ташиб турганлигини кўриб хурсанд бўласан, киши. Амударё соҳилидаги чодир шаҳарчага дастлабки пайтларда, ҳали йўл қурилмаган пайтдаёқ етказиб берилган дастлабки юклар ичида комсомол Марказий Комитети томонидан юборилган ўн минг томли кутубхона борлигини эслаб ўтса ҳам бўлади, ҳикоя қилиб берса ҳам бўлади. Бу фактни чодирларнинг барча аҳолиси ҳам, бу шаҳарчага бошқа участкадан келганлар ҳам зўр қониқиш билан қайд қилдилар ва китобларни эҳтиётлик билан саралаш, жойлаштиришда комсоргга яқиндан ёрдам бердилар.

Шундан кейин кўп ўтмай, янги кутубхона келтирилган йўлнинг ёнидан қурувчилар Амударёдан чўлнинг қоқ юраги бўлган Таллимаржонгача насос станцияли биринчи водовод ётқиздилар. «Дастлабки», «биринчи» сўзларини кўп такрорлаётганим учун газетхонлардан узур сўрайман. Лекин бу ерда, чўлда, ҳақиқатан ҳам қақраган ердан ташқари ҳамманарса — геодезистнинг қозиғидан тортиб, энг мураккаб гидротехника иншоотларига қадар ҳамма нарса биринчи марта туғилмоқда.

Таллимаржонда бир ўзбек мўйсафидининг ёш ниҳолларни шлангадан суғораётганини кўрдим. Отахон ниҳолларни жуда қондириб, ҳафсала билан суғораётган экан. Суғориш шунчаки бир оддий иш бўлиб кўринса ҳам бу манзарадан кўз узолмайсан, киши! Бундоқ қарасам, отахонни кўп кишилар қуршаб олишди. Ҳаммамиз ҳам хурсанд бўлдик. Чунки минг йиллик саҳрода соя-салқин жой барпо қилинаётганини, соя-салқин йўлкалар пайдо бўлаётганлигини ҳар куни ҳам кўравермайсан, киши.

Водовод 73 километрга чўзилган. У каналнинг биринчи участкасида, бўлажак насос станциялари котлованларида, қишлоқлар ва ишлаб чиқариш базалари қурилишида банд бўлган кишилар ва машиналарга сув беради.

Ҳар куни бир янгилик юз беради. Бир кун қурилиш объектларида электр чироқлари ёнди. Шу куни кучли энергопоезд фойдаланишга топширилган эди. Электр узатгич линия 120 километрга чўзилди. Юзлаб моторлар ҳаракатга келди. Коммуникациялар барпо этиш билан бир вақтда қурувчиларнинг дастлабки посёлкалари: Амударёнинг баланд қирғоғида «Дружба» посёлкаси, чўлнинг қоқ ўртасида, бўлажак Таллимаржон денгизининг ёнида Таллимаржон посёлкаси, саноат ва ремонт базалари, темир йўл станциялари ва йўллари мўрт материаллар карьери ва темир-бетон буюмлар полигонлари қурилиши кенг авж олдирилди.

Таллимаржонда дастлабки уйнинг биринчи ғиштини Георгий Асланов бригадаси қўйди. Уй қурилиб битгач, бригадир чўлга онаси, хотини, қизини кўчириб келди. Бу ерда биринчи оила шу тариқа пайдо бўлди. Орадан бир ой ўтгач ўн оила кўчиб келди. Шундан кейин болалар қаерда ўқийди? деган савол туғилиб қолди. Кузга келиб (1964 йилда), посёлкада мактаб очишди. Аввалига мактабда бор-йўғи олти ўқувчи-ю, бир муаллима — Ольга Петровна Мамедова бор эди. Лекин бу, — Таллимаржоннинг мактаби, бепоён чўлдаги биринчи мактаб эди. Кишилар атиги учта парта қўйилган ёруғ синфхонасига зўр қизиқиш билан назар ташлаб ўтадиган бўлдилар...

Кейин тўйлар устига тўйлар бошланиб кетди. Электр пайвандчи Александр Кравченко оиласи фарзанд кўрганда — биринчи таллимаржонлик Вовка дунёга келганда посёлканинг ҳамма аҳолиси чақалоққа исм қўямиз деб келди.

Ҳозир Таллимаржон ҳақиқий шаҳар тусини олган бўлиб, унда ўнга яқин кўча, магазинлар, болалар боғчаси, касалхона бор. Бу ерда 800 ўринли кенг экранли кинотеатр, мажлис зали, спорт зали, ўқув устахонаси бўлган 960 ўринли мактаб қурилиши тугалланмоқда.

Бош планга кўра, Таллимаржон чўл марказидан даштни механизациялаш марказига айланиши керак. Посёлкадан бир неча километр нарида темир бетон иморатнинг корпуси кўриниб турибди. Унинг пештоқига икки метрли ҳарфлар билан: «Механизация базаси» деб ёзиб қўйилган.

Янги ёруғ корпус камида 4 минг квадрат метрни ташкил этади. Бу ерда қишлоқ хўжалик техникасини ва ер қазувчи оғир машиналарни энг мураккаб конвейер процесси билан ремонт қилиш назарда тутилади. Шипга яқин деворларга қўйилган рельслардан тўртта осма кран юради. Тугмачани босиш билан пастга тушадиган лебедка 10 тонналик агрегатни жуда осонлик билан кўтариб, бошқа жойга кўчириб қўяди.

Совхозлараро автобазанинг асосий корпуси ҳам жуда катта корхонадир, бу автобаза айни бир вақтнинг ўзида ҳар хил маркали 350 автомашинани қабул қилади ва ҳозирги замон талабларига амал қилган ҳолда уларни жорий кўрикдан ўтказибгина қолмай, балки тезда ремонтдан ҳам чиқариб беради.

Таллимаржон ҳақида нимаики айтилган бўлса, уларнинг ҳаммаси «Дружба» посёлкасига ҳам тааллуқлидир. «Дружба» — ўзлаштирилаётган чўлни механизациялашнинг иккинчи маркази. Шу боисдан у ерда ҳам катта қурилиш ишлари авж олиб кетган. Мана, область шаҳри бўлган Қаршининг янги райони — қурувчилар райони. Бу ерда қурилиш индустриясининг йирик базаси барпо этилмоқда. Ҳозир улкан комбинат қурилиши бошланди. Комбинатда камида 10 минг киши ишлайди. Комбинат таркибида 6 корхона — темир-бетон буюмлар, силикальцитдан девор блоклари, металл конструкциялар, махсус монтаж, ёғочни қайта ишловчи заводлар, йўл қуриш ва ер қазувчи машиналарни ремонт қилувчи завод бор. Бу нодир комбинатнинг биринчи навбати қиммати 38 миллиард сўмни ташкил этади.

Комбинат қурувчилари ва унинг бўлажак

ишлари учун Қаршида учта уй-жой микрорайони барпо этилмоқда.

Чўлга ҳужум майдони область марказидан ҳам ташқарига чиқиб кетади. Қадимий Шаҳрисабзда ҳозирнинг ўзидаёқ қўриқ ерда ишловчи механизатор кадрлар тайёрлай бошлаган техникумга ўқув корпуси ва ётоқхона қурилмоқда. Шу райoннинг ўзида Танхос сойининг бўйида шаҳарча ва шағал-саралаш заводи қурилмоқда. Бу заводнинг йиллик қуввати 1 миллион 200 минг кубометр шағал саралашга мўлжалланган. Самарқанддан Қарши чўлига темир йўл келтирилмоқда. Бу йўл уни «Голодностепстрой»нинг саноат базаси билан боғлайди.

Шундай қилиб, улкан Қарши уйғонди. Биринчи тайёргарлик босқичидан кейин иккинчи босқич бошланди — бу босқичда асосий объектлар: магистрал канал, сув чиқарувчи станциялар, коллекторлар бунёд этилади.

Бўлажак магистрал канал нима ўзи? Бу — 200 километр узунликдаги катта дарё. Эни 70-100 метр, чуқурлиги эса 5,5 метр бўлади. Каналдан минутига 20 минг кубометр сув оқади. Бундай канал Ўзбекистонда ҳали бўлмаган. Энг катта каналлар — Катта Фарғона, Жанубий Мирзачўл каналлари, Аму-Бухоро машина каналининг қуввати бу магистрал каналдан икки баравар кам.

Табиий дарёлар баландликдан пастликка оқади. Пастлик баъзи жойларда сезилмаса ҳам, лекин ҳар ҳолда бор. Ернинг бу артериясини ҳаракатга келтирадиган ҳам худди шунинг ўзи. Қаршининг артериясини эса инсоннинг ақли ва иродаси ҳаракатга келтиради.

Лекин канал сувнинг биринчи оқими кўрингандa эмас, балки ундан анча олдин туғилади. Қидирувчилар Қарши магистрал каналининг ўзанини узил-кесил аниқлаб олишдан олдин назарда тутилган ўн бир трассани кесиб ўтдилар. Охири энг яхши ўзанни — Қизилоёкдан Таллимаржонгача, Таллимаржондан Қашқадарё ўзанигача бўлган йўлни танладилар.

Сув Қизилоёкдан аввалига канал бўйича ўзи оқади. Йигирманчи километрга келганда уни биринчи насос станцияси қабул қилиб олади. Шундан кейин эса 57-километр трассасида сувни Таллимаржон денгизининг косасига қадар бошқа бешта станцияга ўтказади.

Ўрта Осиёда ҳали бирорта ҳам гидротехник иншоот бундай насос станцияларини билган эмас. Ҳамма ўттиз олти агрегатнинг умумий қуввати 380 минг киловаттни ташкил этади. Бу эса Мирзачўл қурувчилари ва унинг хўжайинларига электр энергияси берувчи Фарҳод ГЭСининг қувватидан 2,5 баравар кўпдир. Амударё суви Таллимаржонгача олти перекачка ёрдамида 132 метр кўтарилади. Канал Таллимаржон денгизидан яна чўлга қараб йўл олиб, уни 120-километрга келганда кесиб ўтиб, Қашқа дарёсигача бориб етади. Магистралнинг бу қисмида бир минутда сарф бўлган сув унинг бош қисмидагидан икки баравар ошади.

Канал трассасида ва бешта насос станциясида тупроқ ишлари бошланди. Тўқсонта энг кучли экскаватор, бульдозер, скрепер чўл бағрига ёриб кириб, ўзаннинг биринчи участкасини очмоқда, насос станцияларининг жуда катта котлованларини қазимоқда, жуда катта кузовли 50 самосвал эса тупроқни ташиб кетмоқда. Ҳозирги вақтда 18 миллион кубометр тупроқ ташиб бўлинди. Бу эса беш йилликнинг охирига қадар канал ва насос станциялари қурувчилари бажариши керак бўлган ишнинг учдан бир ҳиссасини ташкил қилади.

Яна бир муҳим вазифа: Амударё суви ўзи билан бирга жуда кўп миқдорда лойқа ва қум оқизади. Баъзи вақтларда сувнинг ҳар бир тоннаси 7-10 килограмм лойқа қолдиради. Ирригация системасининг лойқаланиб қолиш оқибатларини олдиндан назарда тутмаслик ҳисоб-китобсиз қуриш билан баравар. Шунинг учун тез оқувчи Амударёнинг лойқаланишига қарши кураш проблемаси капитал-техник жиҳатдан катта масалаларни ҳал этишни талаб қилади.

Мен «Каршистрой» бошлиғи Бекмурод Усмонов билан бирга инженерлар, олимлар, лойиҳачиларнинг суҳбатида қатнашдим. Мазкур масала юзасидан бир қанча таклифлар муҳокама қилинди. Лекин ҳар бир таклифда бирон-бир етишмовчилик бор эди. Ҳозир барча мутахассисларнинг куч-ғайрати фильтрлаштириш ва лойқаланиш проблемасини ҳал қилиш учун бирлаштирилган. Шунингдек, Қарши чўлини техникавий ва смета ҳужжатлари билан таъминлаб турувчи мамлакатнинг 17 илмий текшириш ва лойиҳалаш институтларининг куч-ғайратлари ҳам шу мақсад учун бирлаштирилган.

Шуни ҳам айтиш керакки, институтлар биринчи навбатда «Жанубий коллектор» лойиҳасини бердилар. Қурувчиларимиз ва лойиҳачиларимиз Мирзачўл тажрибасида ва Туркманистоннинг янги ерлари тажрибасида суғориладиган ерларни ўз вақтида мелиорациялаш ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканлигини тушуниб етдилар.

Канал керак, денгиз ҳам зарур. Бу асосий нарса. Лекин зовур ва сизот сувларини суғориладиган далалардан қаерга ташлаш керак? Бундай қилинмаса дарҳол мелиоратив ҳалокат юз беради, оқибат натижада тупроқнинг унумдорлигини тиклаш учун неча-неча йиллар, миллион-миллион сўмлаб пул керак бўлади.

Бундай аҳвол юз бермаслиги учун чўл суғориш шохобчаларидан ташқари коллектор-зовур системасига ҳам эга бўлади. Уларнинг аҳамияти катта. Шундай қилиб, магистрал канали қурилмоқда, бош коллекторда ишлар ғайрат билан олиб борилмоқда. Бу коллекторни «Жанубий коллектор» деб аташди. У ҳозирги «Нишон» совхозидан бошланади. Канал 98 километр масофада, саҳронинг энг масъулиятли участкаси бўйлаб сизот сувлари даражасини кузатиб туради. Уларнинг ортиқчасини Сандиқли сувларга сингдириб юборади. Коллектор ҳар секундда 35 кубометр шўр сув ўтказади. Унинг энг чуқур жойи 12 метр, тубининг кенглиги эса 4 метр.

Жанубий коллекторнинг 50 километрли участкаси фойдаланишга топширилди. Бу участкада ишларнинг ҳаммаси машиналар билан бажарилди. Қисқа вақт ичида 250 экскаваторчи ва бульдозерчи саҳрода жуда катта ҳавза бунёдга келтириб, ундан 33 миллион кубометр тупроқ чиқаришди. Инженерлардан Ренат Сигабатуллин ва Омон Суяровларнинг механизациялаштирилган отрядлари чўлга муваффақиятли ҳужум қилиб, Сандиқлининг жазирама қумларига тобора яқинлашмоқдалар.

Агар трассада шағал аралаш тупроқ чиқиб қолса, дарҳол бу ерга портлатувчилар ёрдамга келишади. Шу йўл билан бир миллион кубометрдан ортиқ тупроқ қазилди.

«Жанубий коллектор»дан Шимолий шохобча қурилиши бошланади. Хўжаликлараро коллекторлар ҳам бунёд этилади. Уларнинг узунлиги 200 километрдан ошади. Магистрал коллекторлар сингари улар ҳам ўзлаштириладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилабгина қолмай, айни вақтда мавжуд суғориладиган зонанинг чегарадош хўжаликлари ерларининг ҳам мелиоратив ҳолатини яхшилайди.

Қарши чўлида биринчи совхозлар беш йилликнинг охирида пайдо бўлади, 1978 йилга бориб эса 40 дан ортиқ юксак даражада механизациялашган пахтачилик хўжаликлари ҳамда озиқ-овқат таъминоти билан шуғулланадиган қатор совхозлар вужудга келади.

Биринчи қўриқ — «Аврора» совхози ҳозирнинг ўзидаёқ барпо этилмоқда. Минг гектарлик мевазор ва узумзор яратилди. Бинобарин, чўлни ўзлаштирувчилар ўзлари ўстирган олма, нокларидан, шафтоли ва анорларидан баҳраманд бўладилар. Совхозда посёлка қурилмоқда. Дастлабки 7 минг квадрат метр уй-жой ҳозирнинг ўзидаёқ тайёр.

«Аврора»нинг тажрибаси Мирзачўл тажрибасидек, Ўрта Осиё республикаларининг қўриқ ерларида уй-жой қурилиши проблемасини кўндаланг қилиб қўйди. Қарши чўлидаги янги хўжаликларга 40-50 минг ишчи талаб қилинади. У 180-200 минг нуфузли 40-50 минг оила демакдир.

Ҳозирдаёқ Қарши чўлида 7 минг киши меҳнат қилмоқда. Келаси йили улар 15 мингга, беш йилликнинг охирида эса қарийб 30 мингга етади. Бу бутун бир армиядир. Лекин бу меҳнат мотор билан, машина ва механизмлар билан қуролланган мастерлар армиясидир. Улар Қаршига қаердан келадилар? Қисман Ўзбекистон ва мамлакатнинг бошқа қурилишларидан, махсус мактаблар ва курслардан келадилар.

«Каршистрой» ҳозирнинг ўзидаёқ ўз йирик ўқув комбинатига эга. Бу комбинат ҳар йили 2 минг ишчини турли хил касб эгалари қилиб етиштиради. 2 техникум ўрта звено мутахассисларини тайёрламоқда, уларнинг бўлимларида ҳозир 3500 киши таълим олмоқда. Қаршида Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаштириш ва механизациялаштириш инженерлари институтининг филиали очилади.

Республика ва область партия ташкилоти бақувват коллективни барпо этиш, кадрларни тарбиялаш иши билан астойдил шуғулланмоқда. Чўлқуварлар сафида мингдан ортиқ коммунист ва комсомоллар фидокорона меҳнат қилишмоқда. Уларни ҳамма жойда — қурилишнинг ҳал қилувчи участкаларида, иш мураккаб бўлган жойларда кўрасиз.

Қурувчилар ва механизаторларнинг 7 минг кишилик оиласи Россия, Туркманистон, Ўрта Осиёдаги бошқа қардош республика вакилларининг куч-ғайратларини бирлаштирган. Бугунги кунда ажойиб экскаваторчи мастерлар Иван Шатков, Александр Бобачук, Виктор Путинцев, бульдозерчилар Бетим Бозоров ва Муҳаммадрасул Рабаданов, ғишт терувчилардан Исмоил Маллаев ва Фоим Давлатов, монтажчи бригадирлар Федор Косолайнен ва Ватан Кулиев, шоферлардан Юрий Шчербатих ва Тўхта Амадовларнинг номини ҳамма билади. Қиёфасини ўзгартирган чўл бутун халқнинг фарзанди ва унинг сўнмас дўстлигининг мужассами бўлиб қолмоқда.

* * *

Ўзлаштиришнинг биринчи навбати ўн йилга мўлжалланган. Шу вақт ичида Қашқадарё области пахта етиштиришни уч баравар кўпайтиради ҳамда Ўзбекистоннинг дурдонаси — каналлар, юқори ҳосилли далалар, ажойиб боғлар ва узумзорлар ўлкаси бўлган Фарғона билан бир қаторда турадиган бўлади.

Ўзлаштиришнинг биринчи навбатидан кейин ўз вазифалари ва миқъёсларига кўра янада катта бўлган иккинчи навбат ишлари бошланади. Шунда янги каналлар саҳронинг қуйи зонасини кесиб ўтади ва Шўрсойда ҳажм жиҳатидан учта Таллимаржонга тенг бўлган жуда катта денгиз бунёдга келтирилади...

Саҳро уйғонмоқда. Унсиз ётган ерларга жўшқин ҳаёт кириб келмоқда. Қуёш ҳароратини қанчалик зўр куч билн пуркамасин, Қизилқумларнинг гармсели қанчалик куйдирмасин, одамлар ҳужумни давом эттирмоқдалар, олға томон бормоқдалар. Амударёнинг суви Қарши чўлига кўтарилиб, унинг асрий чанқовини қондирадиган шодиёна кунни яқинлаштирмоқдалар.

А. УЗИЛЕВСКИЙ.

Ўзбекистон ССР, Қарши чўли, «Сельская жизнь» 1967 йил 30-июль.

ИЛҒОР САБЗАВОТКОРЛАР ТАЖРИБАСИ

МОДДИЙ МАНФААТДОРЛИК ВА ҲОСИЛ

Суратда: колхоз сабзавоткори Насиба Бўриева картошканинг янги ҳосилини кўздан кечирмоқда.

Янгийўл районидаги Свердлов номли колхознинг кейинги вақтларда шуҳрати пасайиб, у ердаги ишлар яхши юришмай қолган эди. План гоҳ бажарилар, гоҳ тўлмасди. Ҳозир колхозда катта ўзгаришлар бўлаяпти, хўжаликни ҳар тарафлама ривожлантириш учун дадил қадамлар ташланяпти. Одамлардаги ғайрат, ташаббус аввалги йилларга сира таққослаб бўлмайдиган даражада ўсиб, ривожланиб боряпти.

Маълумки, бу йил Свердлов номли колхоз билан «Партия XIX съезди» колхози бирлашди. Бу бирлашган хўжаликнинг тармоқлари ҳам кенгайди. Илгари асосан пахтачилик, чорвачилик ва қисман боғдорчилик билан шуғулланиб келган бўлса, энди шаҳар меҳнаткашларига сабзавот ва картошка етиштиришга ҳам киришилди. Хўжаликнинг маҳсулот етиштириш турлари анча кенгайди.

Хўжаликда бутунлай янги шароит вужудга келди. Колхозчилар олдига пахта, чорва, сабзавот ва картошкадан мўл-кўл маҳсулот етиштириш вазифаси қўйилди. Айниқса янги соҳа — сабзавотчиликни эгаллаш, 5041 тонна сабзавот етиштириш мақсад қилиб қўйилди.

Колхозда 300 гектар ерга сабзавот, 160 гектар ерга картошка экиш планлаштирилган вақтда кўп кишилар бунга иккиланиш билан қарадилар. «Сабзавотчиликни биз эплай олмаймиз, кейин бу соҳанинг даромади кам» деган гаплар айтилди. Баъзи кишилар ўтган йили колхозда 5 гектар ерга картошка экилиб лоақал уруғлигини ҳам олинмаганини эслашиб, одамларни шубҳага солишди.

Лекин кўз қўрқоқ, қўл ботир деганлари рост экан. Насиба Бўриева, Сора Аҳмедова, Гавҳар Сайфиева, Маҳамат Мирзаев, Ойхўжа Нишонбоев, Азим Рустамов, Зухур Муҳиддинов, Мухиддин Сотимов сингари сабзавотчиликни янги касб қилиб олган кишиларнинг дастлабки иш натижалари эски эътиқотларни, беҳуда ваҳималарни чиппакка чиқарди. Сабзавотчилик соҳасида етишиб чиққан янги новаторлар бу ерда ҳам помидори, карам, айниқса картошкадан рекорд ҳосил етиштириб ажойиб меҳнат намуналарини кўрсатдилар.

— Биз сабзавотчилик ишини бошлаган вақтимизда кўп кишилар бизни чўчитишган эди. Лекин биз бундай қийинчиликлардан қўрқмадик. Чунки колхозимизда ҳақ тўлашни моддий рағбатлантириш асосида тўғри ташкил этилганлиги туфайли оғиримиз енгил бўлди. Биз баҳорда сабзавоткорларнинг область партия комитетида бўлган кенгаши кўргазмаларига амал қилиб ишни ташкил этдик. Бу кўргазмага биноан пландан ортиқ етиштирилган картошканинг 80, сабзавотни 70 процентини звено аъзоларига мукофот тариқасида беришни жорий қилинди. Механизациядан унумли фойдаландик.

Дарҳақиқат колхоз раиси ўртоқ Ю. Файзиев айтгандек моддий рағбатлантириш тадбирларининг тўғри жорий этилгани ва шунга амал қилиб иш олиб борилгани туфайли карам, помидори, айниқса картошкадан юқори ҳосил етиштирилмоқда. Илгари картошка экиб лоақал уруғлиги олинмаган ерларнинг гектаридан пландаги 10 тонна ўрнига 20 тоннадан ошириб картошка олингани бунинг яққол мисолидир.

Мана бир неча фактни кўздан кечирайлик. Колхозчи Насиба Бўриева ўзи ишлаб турган звенода 1,04 гектар ердаги картошкани парвариш қилиб пландаги 10400 ўрнига, 20749 килограмм картошка йиғиб олди. Унинг пландан ортиқ етиштирган картошкаси 10349 килограммни ташкил этди. Шундай қилиб пландан ортиқ етиштирилган картошканинг 80 процентини, яъни 8279 килограммини Насиба Бўриеванинг ўзи олди. Колхоз омборига эса план бўйича 10400 ўрнига 12470 килограмм картошка тўкилди.

Сора Аҳмедова, Гавҳар Сайфиевалар ҳам картошкадан шундай юқори ҳосил кўтариб, улгуржи даромад эгаси бўлдилар. Свердлов номли колхознинг областимизда биринчи бўлиб йиллик картошка сотиш планини 120 процент қилиб бажаргани ва йил охиригача пландан ташқари 600 тонна картошка сотиш тўғрисида қўшимча мажбурият олинганлигининг сабаби ҳам ана шунда.

● Насиба Бўриева 1,04 гектар ердан 20749 килограмм картошка олди. ● Колхозда картошка тайёрлаш плани 120 процент бажарилди ● Қўшимча 600 тонна картошка сотилади. ● 6 ойда ўтган йилга нисбатан 82 тонна кўп сут соғилди ва 11 ойлик гўшт плани бажарилди ● 1966 йилга нисбатан 5 тонна кўп пилла етиштирилди ● Пахта ҳосилдорлиги 3 центнер оширилади ● Юбилей йилида икки касалхона, бир спорт зали ва бир стадион ишга тушади.

Сабзавоткорларнинг ҳам иши чакки эмас. Масалан, Муҳаммад Мирзаев 0,15 гектар ердан пландаги 2925 ўрнига 4698 килограмм помидори йиғиб олди. Плandan ташқари 1773 килограмм помидори етиштиргани учун, шу пландан ошиқ помидорининг 70 процентини, яъни 1241 килограммини мукофот тариқасида ўзи олди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Буларнинг ҳаммаси колхоз сабзавоткорлари юбилей йилида ажойиб меҳнат самараларига эришаётганликларини кўрсатади.

Юсуф Файзиев пахтачилик соҳасида ишлаб турган Нурхўжа Тўраев, Бува Жумабоев, Хамра Мирazизов, Илҳом Бегматов, Ҳамид Маликов сингари звено бошлиқларини мақтаб кетди. Лекин Эргаш Акбаров, Ибозир Облокимов, Исом Эрназаровлар бошлиқ звенолардаги ишдан кўнгли тўлмаганини айтди.

— Бу звенолар юқорида яхши дейилган звеноларга қараганда 4—5 центнердан юқори пахта етиштиришлари, ҳосилдорликни 36—37 центнерга етказишлари мумкин.

— Бўлмаса, сиз нега улардан ранжиб гапиряпсиз? — сўрадик раисдан.

— Чунки буларнинг ери жуда яхши, камида 40 центнердан ҳосил кўтариш мумкин бўлган бақувват ерлар, — деди раис.

Дарҳақиқат, бу колхозда ерга тўғри муносабатда бўлишга катта аҳамият бериляпти. Маълумки, донг чиқарган Свердлов номли колхознинг пахтачилик соҳасидаги шуҳрати пасайиб кетган эди. Бунга вилт касали ҳам сабаб бўлган эди. Бу йил эса вилтдан тоза жойларга чигит экилди, вилт бор жойларга бошқа экинлар жойлаштирилди. Шу йўл билан колхозчилар юбилей йилида пахтачилик соҳасидаги колхознинг эски шуҳратини тиклаб олиш учун, 765 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 27 ўрнига 30 центнердан ҳосил кўтариш, ҳосилдорликни 3 центнер ошириш учун курашмоқдалар. Далаларни бир айланиб, ҳосилдор, серкўсак ғўзаларни кўрган киши уларнинг бу ниятларига эришишларига сира шубҳа қилмайди.

Колхоз чорвадорлари юбилей йилида бу тармоқни ҳам фойда келтирадиган соҳага айлантириш учун курашмоқдалар. Бунинг учун зарур бўлган ҳамма тадбирлар амалга оширилаётир. Кўрилган тадбирларнинг дастлабки натижалари қувончли бўлди. 1966 йилнинг 6 ойида 253 тонна сут соғиб олинган эди. Бу йил эса шу муддат ичида соғиб олинган сут 336 тоннага етди. Яъни бултургига нисбатан шу муддат ичида 82 тонна кўп сут соғиб олинди. Ҳар бир сигирдан шу давр ичида ўтган йилга нисбатан 174 килограммдан кўп сут соғилди.

Чорва маҳсулотининг арзон бўлиши кўпроқ арзон ем-хашак етиштиришга боғлиқ. Ўтган йили ем-хашак етишмагани учун четдан сотиб олиш учун катта маблағ сарфланган эди. Бу йил бундай аҳволга йўл қўймаслик учун айни кунларда чорвадорлар беда, пичан, силос тайёрлашни қизғин олиб бормоқдалар. Силос босишни эрта бошлаб юбордилар. Ҳозиргача 1315 тонна силос босиб қўйилди.

Колхозда 260 гектар беда бор. Бу бедани ўриб тез ғарам қилиб олишда Жўра Пўлатов, Рамазон Раҳмедов бошлиқ чорвачилик — ем-хашак тайёрлаш комплекс звено аъзолари астойдил меҳнат қилмоқдалар. Беда ўрувчилардан Акбар Юсупов, Сулаймон Аҳмедов, ғарамчилардан Раҳим Хайитов, механизатор Ғафур Исмоилов, комбайнчи Қора Муҳаммаджонов, хашак ташувчилардан Эркин Тўйчиевларнинг хизматлари катта. Шулар сингари кишилар арзон ем-хашак тайёрлаб чорва маҳсулотларининг таннархини камайтириш, бу соҳани фойда келтирадиган тармоққа айлантириш учун муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Янгийўлга кетаберишда Свердлов қишлоғи бор. Катта клуб, ўрта мактаб, стадион, магазин ва бошқа қатор бинолар, гулзорлар бу қишлоқнинг ҳусни-жамолини очиб турипти. Худди шу ер Свердлов номли колхознинг марказий участкаси. Мана шу ерда олдинги йили болгар типидаги бир неча бино қад кўтарган эди. Ҳозир 50 киши даволанадиган касалхона қад кўтармоқда.

Колхознинг марказий қисмигина эмас, «Партия XIX съезди» участкаси ҳам кўркам ва обод бўлиб бормоқда. Бу ердаги 75 ўринли касалхона биноси қурилиб бўлди ва яхши жиҳозланди. Бундан ташқари бу участкага табиий газ келтириш, водопровод қурилиши ҳам қизғин давом этмоқда.

Хуллас, Свердлов номли колхозда ҳар тарафлама иш қизғин. Барча колхозчилар якдил бўлиб шонли юбилей йилини юксак меҳнат зафарлари билан кутиб олиш учун фидокорона ҳаракат қилмоқдалар. Дастлабки қувончли натижаларни қўлга киритмоқдалар.

Б. ХАЛИЛОВ.
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Суратда ёзнинг ноз-неъматларини шаҳарлик биродарларга жўнатилаётганини кўриб турибсиз.

Колхозда чорва моллари учун ҳам мўл-кўл ем-хашак етиштирилди. Ҳозир кенг пайкалларда етиштирилган мўл маккажўхори кўкпояси пешма-пеш силос қилинмоқда.

А. Абалян фотолари.

БИЗНИНГ ЮБИЛЯР

МАТБААЧИЛАР ОТАХОНИ

Директор уни бир кўришдаёқ ёқтириб қолди. Қаршисида турган бу тийраккина ўсмирнинг елкасига қўлини қўяркан:

— Шундай қилиб Тошкентдан келдим дегин, — деди. Кейин қўшиб қўйди: — Ҳа, айтгандай исминг нима эди?

Боядан бери тортиниброқ турган йигитча дадиллашди, юзига маъноли табассум ёйилди.

— Отим Йўлдош, фамилиям Қосимов, — жавоб берди у.

— Жуда соз, — деди директор мамнун қиёфада, — демак, босмахонада ишлайман дегин. Олдин айтиб қўяй, қароринг қатъий бўлса яхши касб танлабсан, ука. Матбаачилик масъулиятли иш. Унга ихлос қўйсанг бу касб бахт келтиради.

Шундай қилиб, Йўлдош Москвадаги «Рабочая газета» босмахонасига ишга қабул қилинди. Меҳнат дафтарчасининг дастлабки варағи очилди. Ўшанда Йўлдош Қосимов энди 17 ёшга кирган ўсмир йигитча эди.

Тўғри, касб эгаллашнинг ўзи бўлмайди. Бунинг учун қунт ва ирода керак. Йўлдош ака ҳам касб эгаллашнинг ўзига хос машаққатларидан қўрқмади. Билмаганларини сўраб ўрганди. Босмахонадаги моҳир устозлар ёрдамида баҳраманд бўлди.

Йиллар ўтди. Матбаачиликка меҳр қўйган Йўлдош ака ўз касбининг кўп сир-асрорларини ўрганиб олди.

У матбаачилик касбини ўрганиб Тошкентга қайтганда ҳамкасблари уни қизғин кутиб олишди. Тошкентдаги 2-босмахонанинг аҳил коллективи ғайратли ва ўз касбини жон-дилидан севган Йўлдош ака Қосимовни бағрига олди. У дастлаб оддий ходим бўлиб ишлади. Кейин уни ишчилар комитетининг секретари қилиб сайлашди. Бора-бора у шу босмахонанинг директори бўлиб қолди.

Яна йиллар ўтди. Бу орада Йўлдош ака бир қатор полиграфия саноати корхоналарида раҳбарлик вазифаларида ишлади. 1935 йилда Ўзбекистон Давлат нашриёти босмахонасига ишга ўтди.

Улуғ Ватан уруши йиллари матбаачилар учун айниқса синов йиллари бўлди. Бу вақтда мутахассис кадрлар етишмасди. Шунинг учун ҳам босмахона ишини яхши йўлга қўйиш учун тадбиркорлик билан иш тутишга тўғри келди. Бу орада ўртоқ Й. Қосимов Тошкентдаги 1-босмахонада ишлар экан, кўплаб ёш кадрлар етиштиришга алоҳида аҳамият берди.

Уруш тугагач, уни офсет босма фабрикасига директор қилиб тайинлашди. Бу ерда ҳам у мутахассис кадрлар тайёрлаш, уларнинг малакасини ошириш билан бевосита шуғулланди. Тошкентдаги 4-типолитография корхонасини очиш иши ўртоқ Қосимовга топширилади.

Янги литография ўз фаолиятини бошлаб юборди. Моҳир матбаачи унга директорлик қила бошлади. Кекса матбаачининг офсет босма фабрикаси ҳузуридаги цинкография цехидаги меҳнат фаолияти ҳам жуда мазмунли ўтди. Тўғрироғи, у ана шу цехни ташкил этганлардан бири бўлди. Қарийб саккиз йил шу цехга раҳбарлик қилди.

Шундай қилиб ўртоқ Й. Қосимов полиграфия саноатида узлуксиз равишда 43 йил ишлади. Бу орада у моҳир матбаачи ва жонкуяр раҳбар сифатида кенг танилди. Яқинда унинг туғилганига 60 йил бўлди.

— Мен матбаачилик касбини танлаганимдан беҳад мамнунман, — дейди Йўлдош ака. — Босиб ўтган меҳнат йўлимни эсласам меҳнат қучоғига илк бор қадам қўйган йиллар беихтиёр кўз олдимга келади. Москвадаги «Рабочая газета» босмахонасининг директори айтган сўзларни эслайман. Чиндан ҳам матбаачилик касби менга катта бахт келтирди. Меҳнатнинг таги роҳат деб, шуни айтадилар-да!

Йўлдош ака Қосимов ҳали кариликни тан олмайди. У ҳамон тиниб-тинчиш нима эканлигини билмайди. Ҳозирда ҳам шарафли касбида фаол меҳнат қилмоқда. Унинг бой иш тажрибаси эса ёш матбаачилар учун чинакам тажриба мактаби бўлиб қолди.

А. АЛИЕВ.

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ БОШЛАНДИ

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

Олий ўқув юртлари остонасига илк бор қадам қўйиш, келажак ҳақидаги ширин орзу-хаёллар... Ниҳоят, биринчи имтиҳон. Ёшлар ҳаётида энг ҳаяжонли, кўнгил дафтаридан бир умрга ўчмайдиган дамлар бу!

Ҳа, қўлларида етуклик аттестатини — ҳаёт йўлланмасини кўтариб олган ёшлар юрак даъвати билан ҳар томонга: айримлар саноат корхоналари, қурилишларга, айримлар олий ўқув юртларининг қабул комиссиялари томон ошиқдилар.

Кунлар ўтиб, ниҳоят бетоқатлик билан кутилган соатлар ҳам етиб келди. Кеча республикамизнинг кўпчилик олий ва ўрта махсус таълим ўқув юртларида кириш имтиҳонлари бошланди.

Ўрта Осиё республикаларига олий маълумотли провизорлар тайёрлаб берувчи Тошкент фармацевтика институтининг соя-салқин боғи эрталабданоқ ёшлар билан гавжум. Ҳамма биринчи имтиҳонни сабрсизлик билан кутмоқда.

Институтга кираверишда бизни имтиҳон комиссиясининг раиси, фармацевтика фанлари кандидати доцент Ҳамид Ҳолматов; масъул секретарь фармацевтика фанлари кандидати доцент Зикир Назировлар кутиб олишди. Имтиҳонларнинг бориши билан танишиб бўлганимиздан сўнг ўзаро суҳбат вақтида ўртоқ Назиров бундай деди:

— Биз имтиҳонларга тайёргарлик ишларини бундан икки ой бурун бошлаган эдик. Институтимизга кириб ўқиш учун ҳужжатларини топширган абитуриентларнинг эҳтиёжига қараб улар ётоқхоналарга жойлаштирилди. Ошхона ва буфет улар хизматида бўлди. Химия, физика ва адабиёт фанларидан консультациялар мунтазам равишда ўтказилиб турилди. Мана кўриб турибсизки, биз имтиҳонларни уюшқоқлик билан бошлаб юбордик.

Шундан кейин биз институт ректори, қабул комиссиясининг раиси Маннон Азизовга бир неча саволлар билан мурожаат қилдик.

— Институтнинг Октябрь 50 йиллиги юбилейига тайёргарлиги ва келажак истиқболлари қандай?

— Аввало шуни айтиш керакки, совет давлатининг 50 йиллик тўйи коллективимиз учун икки томонлама қувонч бағишлаяпти. Чунки, худди шу йили Ўрта Осиёда ягона бўлган бизнинг институт ҳам 30 ёшга тўлади. Биз бу тантаналарга жуда катта тайёргарлик кўрмоқдамиз. Институтимизнинг келажаги янада порлоқ. Пойтахтнинг Кафанов кўчасидаги студентлар ётоқхонаси ёнида хашаматли ўқув корпуси ҳам қад кўтармоқда. Машғулотларни янги бинода ўтказишимиз ҳам узоқдаги гап эмас.

— Янги қабул ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Бу йил биз институтга 250 студент қабул қилишни планлаштирганмиз. Халқимизнинг саломатлигини қўриқлаш йўлида унга баниятшифо — турли дори-дармонлар тайёрлаб бериш касбини эгаллаш иштиёқида ариза берганларнинг сони мингдан ошиб кетди. Булардан 60 киши медалчи бўлиб, қоидага мувофиқ улар фақат химиядан имтиҳон топширадилар. Агар олган баҳолари «беш»дан паст бўлган тақдирда, умумий конкурс асосида бошқа фанлардан ҳам имтиҳон топширадилар. Кўриниб турибдики, астойдил ўқиб, билимларни пухта эгаллаган, одоб ва ахлоқда намуна бўлган йигит ва қизларга институтимиз бағри очиқ.

А. МАЪЗУМОВ.

МУЗЕЙГА СОВҒА

Тошкентлик кекса санъаткор Сергей Мартинович Хачатуров Алишер Навоий номли ўзбек Давлат Академик Катта опера ва балет театри музейини ташкил этишнинг ташаббускори бўлган эди. Эндиликда театрнинг ёрқин кўзгусига айланган бу музейга жуда кўп ҳужжатлар қўйилган.

Санъаткор С. М. Хачатуров рус революцион-демократ ёзувчиси ва танқидчиси Чернишевский ҳаётига доир ҳужжатларни тўплашда ҳам яхши фаолият кўрсатди. Санъаткорнинг опаси Зося Хачатурова бир вақтлар Чернишевскийлар оиласида тарбияланган эди. Сергей Мартиновичнинг ўзи ҳам бу оила аъзолари билан яқиндан таниш эди.

Шунинг учун ҳам унинг қўлида Чернишевский оиласидан олинган кўпгина мактублар, фотосуратлар, турли совғалар сақланиб қолди. Бундан хабар топган Саратовдаги Чернишевский музейи ходимлари Тошкентга хат йўлладилар. Мактубда Чернишевский ҳақидаги ҳужжатларни музейга армуғон этишни илтимос қилинганди.

Санъаткор илтимосни бажонидил қабул қилди. Ҳужжат ва фотосуратлар Саратовга юборилди. Чернишевский музейида тошкентлик санъаткор тўплаган материаллар учун алоҳида бўлим ажратилди.

ГЕОЛОГЛАР ЁРДАМЧИСИ

Геологлар ер замнига яширинган бойликларни йил сайин тобора кўпроқ очмоқдалар. Инсон қадами етмаган сўқмоқлар, саҳро ва тоғлар оша геологлар партиялари бойлик манбаларини изламоқдалар. Кўпинча улар билан фақат ҳаво орқалигина алоқа қилиш мумкин бўлади. Кўп йиллардан буён бундай экспедицияларга хизмат қилиш Сергели бирлашган бўлинмасининг Рауф Юнусов бошлиқ МИ—4 вертолёти экипажига топширилмоқда.

Бу моҳир, ташаббускор учувчи трассадан ташқари парвозларнинг устаси сифатида ўзини кўрсатди.

— Геологлар бизни қанчалик сабрсизлик ва қувонч билан кутиб олишини кўрсангиз эди, — дейди ўртоқ Юнусов. — Биз уларга озиқ-овқатлар, зарур жиҳозлар, медикаментлар, хат ва газеталар олиб борамиз. Уларнинг ишдаги муваффақияти кўп жиҳатдан бизнинг қандай хизмат қилишимизга боғлиқлигини тушунамиз. Шунинг учун геологларнинг ҳар бир топшириғини намунали бажаришга ҳаракат қиламиз.

Ўртоқ Юнусов вертолёти геология-разведка ишлари олиб боради, санитария топшириқлари билан учади, электр линияларини, газопроводни қўриқлашда ҳам ўзини кўрсатади.

...Кунлардан бир кун Федченко музлигида қишловчилардан бири қаттиқ бетоб бўлиб қолди. Беморни тезда клиникага етказиб келиш лозим эди. Бу вазифа МИ—4 вертолётининг экипажига топширилди. Учувчилар билан бирга медицина ходимлари ҳам қийин сафарга чиқдилар. Бемор ётган обсерватория 4000 метр баландликда эди. Бундай юксакликка вертолётнинг шунча одамлар билан чиқиши қийин. Шунинг учун Рауф аввал 2800 метр баландликда қўнди. Экипаж айланма қанотли машинанинг ортиқча ҳамма юкларини олиб қўйиб, анча енгиллаштирди. Сўнгра 3900 метр баландликда жойлашган муз супага бориб қўнди.

Бир неча соатдан сўнг вертолёт Тошкент аэропортига етиб келди. Беморни касалхонага жойлаштиришди. Кейин у тезда соғайиб кетди.

Киши ҳаётини сақлаб қолиш учун учувчи Рауф Юнусов бошчилигидаги МИ—4 экипажи ана шундай мардлик, бурчга содиқлик намунасини кўрсатди.

Рауф Юнусов ва унинг экипажи аъзолари ҳалол меҳнатлари учун геология партиялари раҳбарларининг бир неча ташаккурига сазовор бўлдилар, бўлинма бошлиқлари томонидан тақдирландилар.

Н. КУЗНЕЦОВ.

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Республика ёш томошабинлар театри коллективи яқинда М. Каримовнинг «18 ёшлигим» асарини саҳналаштирди. Бу янги спектакль ёш томошабинлар томонидан яхши кутиб олинди. Суратларда: (Юқорида) Равшан ролида артист Фарҳод Аминов ва Муҳаббат ролида артист Ширинхон Азизова. (Пастда) Спектаклдан бир кўриниш.

М. Муҳаммаджонов фотолари.

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР МАҚОЛАЛАР ВОҚЕАЛАР

ЯНА БИР ҚУЗҒУН УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, 31 июль. (ТАСС). Бугун эрталаб Вьетнам Демократик Республикасининг пойтахтида ҳаво тревогаси берилди. Америка самолётларининг бир неча группаси ҳаво ҳужумига қарши мудофаа қўшинларининг қаттиқ ўтига дуч келди. Ханой радиосининг хабар беришича, дастлабки маълумотларга кўра, душманнинг бир самолёти уриб туширилган. Сўнгги кунларда Америка самолётлари Ханой остоналарида тез-тез пайдо бўла бошлади. Бу самолётлар шаҳарнинг узоқ чеккаларини ўққа тутиш учун «Шрайк» ракеталаридан фойдаланмоқдалар.

ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНДИ

БЕРЛИН, 31 июль. (ТАСС) Германия Демократик Республикасининг Варнемюнд портида «Фриц геккерт» пассажир кемаси сувга туширилди. Ўзига хос сузувчи дам олиш уйи бўлган бу кемада Европадаги 14 давлат касаба союз арбобларидан 360 киши бор. Жаҳон касаба союзлар федерацияси ташаббуси билан ташкил қилинган бу сафар Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги ва халқаро туризм йили муносабати билан ўтказилмоқда. «Фриц геккер» кемасининг пассажирлари Гданьсда, Ригада, Ленинградда бўладилар. Улар Ленин шаҳридан Москвага бир кунлик экскурсия қиладилар.

Социалистик мамлакатларнинг кемадаги касаба союз арбоблари сафар вақтида Австрия, Голландия, Германия Федератив Республикаси, Италия, Бельгия, Швеция касаба союз ҳамкасблари билан Европада тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш проблемалари юзасидан фикрлашиб оладилар.

У ТАННИНГ АЙТГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 31 июль. (ТАСС). БМТ Бош секретари У Тан, АҚШ ва унинг иттифоқчилари Вьетнамда «коммунистик агрессия эмас, балки миллий озодлик учун уруш олиб борилаётганлигини» тан олмагунларича, Вьетнамдаги урушни тугатиб бўлмайди, деди.

У «Дўстлар жамияти»нинг Гринсборо (шимолий Каролина штати) даги жаҳон конференциясида нутқ сўзлаб, Вьетнамдаги урушни давом эттириш «зарурият туфайли бўлаётгани йўқ» деган фикрни билдирди.

БМТ бош секретари Яқин Шарқдаги вазиятда тўхталиб, бу районда иккинчи жаҳон урушидан буён «тинчлик учун энг жиддий хавф-хатарлардан бири» вужудга келди, деди. Сўнгра у Яқин Шарқдаги аҳвол «ниҳоятда хатарли» бўлиб қолаётганини таъкидлаб ўтди.

УЧ МАМЛАКАТ РАҲБАРЛАРИНИНГ РАМСЕРДАГИ УЧРАШУВИ

ТЕҲРОН, 31 июль. (ТАСС). Каспий денгизи соҳилидаги Рамсер курорт шаҳрида Эрон шоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавий, Покистон Президенти Аюбхон ва Туркия Бош министри Сулаймон Демирелнинг учрашувлари кеча давом эттирилди.

Теҳронда чиққан бугунги газеталарнинг таъкидлаб ёзишича, уч мамлакат раҳбарларининг музокаралари вақтида қарашларнинг тўла бир хил эканлиги маълум бўлди. Улар, жумладан, «Исроил арабларнинг босиб олинган территорияларидан чиқиб кетиши лозим» лиги ҳақида қарор қабул қилганлар.

Матбуот хабарларига қараганда, қўшма ахборот ҳам ишлаб чиқилган. Бу ахборот бугун эълон қилинади.

Покистон президенти ва Туркия Бош министри бугун самолётда юртларига жўнаб кетишган.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ. Озодлик армияси жангчилари жанговар позицияда туришибди.

ВИА-ТАСС фотоси.

БОЙ ХАЗИНА

БУДАПЕШТ, 31 июль. «Мадьяр немзет» газетаси КПСС Марказий Комитети тезисларининг аҳамиятига бағишланган мақолада бундай деб ёзади: КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги» тўғрисидаги тезислари назарий қоидаларнинг бой хазинаси бўлиб, КПСС ярим аср мобайнида тўплаган тарихий ва сиёсий тажрибани ажойиб равишда якунлаб берди.

Шу ҳужжат билан танишиб чиққан кишилар Октябрдан бери совет халқи, халқаро ишчилар ҳаракати босиб ўтган узоқ йўлнинг ҳаммасини ўзлари ҳам босиб ўтгандек бўладилар. Гражданн уруши йиллари, социалистик қурилиш даври, Улуғ Ватан уруши мана шу йўлдаги айрим босқичлар бўлиб, бу босқичлар Октябрь идеялари ҳозирги замон тарихидаги бунёдкор идеаллар эканлигидан яққол далолат бериб турибди. Бу идеялар ҳозир ҳам аввалгидек сўнмас машъал бўлиб, йўлимизни ёритмоқда.

АМЕРИКАНИНГ УМУММИЛЛИЙ КАСАЛИ

НЬЮ-ЙОРК, 31 июль. (ТАСС). Детройт шаҳрининг мэри Жер Кэбеней радио мухбири билан қилган суҳбатда айтдики, ўтган ҳафта бу шаҳарда рўй берган воқеалар маҳаллий проблема эмас, балки миллий проблеманинг бир қисмидир. Шаҳар мэри негрлар қўзғолонини маъқулламаса ҳам, лекин АҚШ конгрессини қаттиқ танқид қилди ва унга «том маъноси билан жуда реакцион конгресс» деб баҳо бериб, бу конгресс мулксиз аҳоли билан «алоқа қилмаётир ёки ҳатто гаплашмаётир» деди. Шу билан бирга мэр ҳукумат ҳам баъзан мана шундай бепарволик қилмоқда деди. Кейинги кунларда Детройтда 41 киши ўлдирилганлиги, минглаб кишилар эса жароҳатланганлиги ёки қамоққа олинганлиги «умуммиллий касал»нинг бир кўринишидир, деди шаҳар мэри Кэвеней.

ВЕНЕСУЭЛАДАГИ ЗИЛЗИЛАНИНГ ОҚИБАТЛАРИ

КАРАКАС, 31 июль. (ТАСС). Венесуэла пойтахтида 29 июлда бўлган зилзила шу шаҳар бунёдга келгандан бери ўтган тўрт юз йил ичида рўй берган ҳамма зилзилаларнинг энг зўри бўлди.

Зилзила натижасида 300 дан кўпроқ киши ҳалок бўлди, минглаб кишилар жароҳатланди, юз мингга яқин киши бошпанасиз қолди.

Энг қаттиқ (меркалли шкаласи бўйича 6 балли) ер қимирлаш шаҳарнинг ғарбий қисмида бўлиб ўтди.

ВАШИНГТОН ЭМИССАРЛАРИ ЯНГИ ЗЕЛЛАНДИЯГА УЧИБ КЕТДИ

ЛОНДОН, 31 июль. (ТАСС). АҚШ президентининг махсус вакиллари генерал Т. Тэйлор ва К. Клиффорд бугун Канберрадан Янги Зеландияга учиб кетишди. Улар Австралияда турган вақтларида «сўнгги вақтларда Вьетнам урушининг бориши» тўғрисида Австралия бош министри Г. Холт ва Австралия министрлари билан музокаралар олиб бордилар.

Рейтер агентлиги мухбирининг Канберрадан берган хабарида таъкидлаб ўтишича, М. Тэйлор ва К. Клиффорд учиш олдидан аэродромда «музокараларда Вьетнам урушини олиб бориш тўғрисида икки ҳукуматнинг фикрлари ўртасида муҳим тафовутлар бўлмади».

Редактор ўринбосари Т. РАСУЛЕВ.

НУСХА

ҲАЖВИЯ

Ҳаммаҳаллам тўй қиладиган бўлиб қолди. Маслаҳатда санъатчиларни олиб келиш менинг бўйнимга тушди. Тўй мавсуми бошланган кезларда бундан қийин иш йўқ. Ҳарқанча таниш, яқин оғайни бўлса ҳам тўйга олиб келмоқчи бўлиб борсангиз у ё тамоғига ишора қилиб овозини ўзгартириб гапиради ёки қўйнидан дафтарча чиқариб ўн бешинчи октябргача бандлигини куни ва соати билан кўрсатади. Маҳаллачилик, буюрилган хизматни қилмай кўрингчи...

Телефонда икки кун, у ёқ-бу ёққа юриб уч кун санъатчи қидирдим.

— Оббо, жуда чатоқ бўлибди-да, илгарироқ айтмабсиз-да..

— Ҳеч сўзсиз борардим-у, уч кун бўлди терлаб туриб сув ичиб қўйибман... Овоз расво бўлди, қолди. Мана, хў, ҳа, хирр...

Тўй яқинлашган сари уйқум қочадиган бўлиб қолди. Шунақа хаёлим сочилиб ўй-ўйлаб ётувдим бир нарса эсимга тушди. Ўнинчи синфда бирга ўқиган дўстим бўлгучи эди. У ҳаваскорлар тўгарагида қатнашиб юриб туппа-тузук ашула айтадиган бўлиб қолганини бир-икки тўйда кўрган эдим. Ўшанда у керилиб:

— Тўй-пўй қилсанг хизматни бегона қилмайсан, ўзимизга қўйиб берасан, — деганди.

Ҳозир шу дўстимни эслаб суюниб кетдим. Хотиржам ухлаб эртага унинг уйига бормоқчи бўлдим. Эрталаб ҳаммаҳалламни чақириб:

— Тўйни қиздиришни бизга қўйиб берасиз, зўрини топдим, — дедим. У ҳам бениҳоя хурсанд бўлди. Бирга нонушта қилдик. Тушга яқин дўстимнинг уйига бошлашиб бордик. Дарвоза тепасидаги тугмачани босдим. Эшик очилди. Жирапа терисига ўхшаш пижама кийиб олган оғайним чиқди. У бизни қучоқ очиб кутиб олди. Катта тут тагидаги баланд сўрига қўлтиқлаб чиқди. Ҳовлида хизмат қилиб юрган хотинини чақириб:

— Ҳей, Мастурахон, доим гапириб юрадиган инженер оғайним Собиржон шу бўлади, танишиб қўй, — деди.

Хотини қўлидаги косани ўчоқ боши деразасига қўйиб, олдин мен билан, кейин ҳаммаҳаллам билан чимрилиб туриб сўрашди.

Дастурхон ёзилиб, нон-чой келтирилди. Санъатчи дўстим атрофимизда парвона эди. Мен унинг бу ҳаракатини кўриб ҳаммаҳалламга кўз қисиб қўйдим. «Кўрдингизми, мана шунақа оғайниларим бор, битта эмас, ўнта тўйингизга хизмат қилишга тайёрмиз» демоқчи эдим. У ҳам тушунди шекилли, «раҳмат» ишорасини қилди.

Ош олиб келинди. Таомнинг бунчалик тез тайёрланганидан ажабланган эдим, санъатчи дўстим пинагини бузмай жавоб берди:

— Энди, мен сенга айтсам болаларнинг онаси тўйнинг ошини яхши кўради, тўйдан қайтаётганимда бир мўйлов қилсам тоғарада ош тайёр. Хотин киши зеби-зийнатга ўч бўлади-да овқат пулини эконом қилиб қолиб уч юз сўмлик зирак олармишлар... Хой анави шишалардан ҳам олиб келинглар!

Иситилган тўй ошини чўқилаб еб ўтирдик. Юзта-юзта ҳам қилинди. Кейин секин мақсадга ўтдим.

— Энди, дўстим, бу биродаримиз тўй қилмоқчилар, — ҳаммаҳалламга ишора қилдим, — хизматингни аямайсан...

Санъатчи дўстим гапимнинг ярми тугамай дон тиқилган хўроз сингари бўйнини чўзиб ғалати йўталди, овозини ўзгартирди. Сал ўтмай бўғилди-қолди. Қўрқиб кетдим, бирор дарди тутиб қолдими, деб. Кейин караш босган тилини бир парча қилиб чиқариб кўрсатди. У тилини тутамлаб туриб ғулдиради. Нима деганига тушунмай хангманг бўлиб турдим. Бироз ўтгач калта-калта йўталиб арзи-дод қилди:

— Билмайман нега шунақа, ашула айтсам тилим ҳишиб кетадиган бўлиб қолди...

— Кеча тўйга борган экансан-ку?!

— Боришга борганман, лекин авжига чиқмадим, шеригимга имлаб қўйдим...

— Шундай қилиб боролмайман дегин...

У жавоб ўрнига яна тилини чиқариб кўрсатди ва икки-уч ўхчиб йўталди.

Санъатчи дўстим мамнуният билан кутиб олган эди, аммо бизни ранжитиб кузатди. Совуққина хайрлашиб кетаётганимизда у яна тилини чиқариб қўли билан бир нималарга ишора қилди, мен тушинмадим. Индамай кетавердим.

Санъатчи тополмай қуруқ қайтиб борганимизни кўрган оғайнилардан бири мени мазах қилиб кулди.

— Отаси пул деганимда мени койинган эдингиз, нима бўлди. Мана бизга қўйиб берасиз, зўрларидан топиб келишни...

Мен мулзам бўлганимча қолавердим. Санъатчи топиш ўша оғайнига топширилди...

Тўй бошланган. Катта ҳовли одамга лиқ тўла. Мен таванхона билан самоварчи олдига бориб келиб турибман. Бир вақт ғовур-ғувир бўлиб қолди. Ашулачилар келди-келди дейишди. Сал ўтмай хуш келибсиз, радифида ашула бошланди. Қулоқларимга ишонмадим, ўша «санъатчи дўстим» эди. У рубобни гоҳ иягига тагига қўйиб, гоҳ ҳавода ўйнатиб ашула айтарди. Қистирилаётган пулнинг катта-кичиклигига қараб илжаяр, тиржаяр, кўзларини сузиб қўярди. Чидай олмадим. Пул қистирмоқчи бўлиб унга яқинлашдимда «тилинг тузалиб қолдими» дедим. Унинг ранги қув ўчиб кетди, овози ўзгарди...

* * *

Тўй тугаб хизматчилар қолганда у мени қидириб топди. Секин чекага тортиб:

— Ўлай агар, сенинг шу ердалигингни билганимда келмас эдим. Оғайни менга қара, биров учун жон куйдириб нима қиласан. Биласанми сенинг айтганингга келсам тўй эгаси берадиган икки юз сўмдан қуруқ қолардим. Ҳа, айтмоқчи, ўзинг баковул экансан, эрталабки ошдан тоғарага босиб қўйиш эсингдан чиқмасин, қани энди қиттак-қиттак қиламизми...

Вой-бўй, мен ҳали шу одамдан гина қилиб юрибман-ми. Садқаи санъатчи кетсиней, нусха бўлиб қолган экану...

С. МАҲКАМОВ.

„ОҚТОШ"ГА МАРҲАМАТ

Оқтош! Бу ер ўзининг баҳаволиги, соя-салқинлиги билан ажралиб туради. Зинапоя усулида ўтқазилган олма, писта ва бошқа манзарали дарахтлар бир неча гектар ерни ташкил этади. Сойлардан шарқираб оқаётган зилол сувнинг гаштини айтмайсизми!

Шу сўлим боғ-роғлар қўйнида «Оқтош» санаторийси қад кўтариб турибди. Ҳа, соғлигимни мустаҳкамлайман, кучимга-куч, ғайратимга-ғайрат қўшаман, десангиз «Оқтош»га марҳамат қилинг!

«Оқтош» санаторийсида нафас йўли ва асаб касалликлари билан оғриган кишилар ҳам яхши шифо топадилар. Санаторий ҳозирги замон медицина асбоб-ускуналари билан тўла жиҳозланган. Физиотерапия даволаш усулларидан фойдаланиш ҳам кенг йўлга қўйилди. Кўзга кўринган йирик мутахассисларнинг консультациялари ҳам уюштириб турилади.

Овқатлар заказ билан ҳозирланади. Кишиларга маданий хизмат ҳам яхши ташкил этилган. Бу йил кинотеатрга янги кино установкалар ўрнатилди. Натижада фильмлар мунтазам намойиш қилиб туриладиган бўлди.

Шифобахш даргоҳда ҳозир 250 киши даволанмоқда. Улар орасида она-Ватанимизнинг турли бурчакларидан келган касб эгаларини учратасиз.

Яқинда даволанувчиларнинг бир группаси Тошкент ва Чирчиқ шаҳарларига бориб келдилар. Шунингдек, Чорвоқ ГЭСи қурилишига, «Чимён» курорти, «Сбираҳмат» ва «Бурчмулла» дам олиш уйларига саёҳатлар уюштирилди.

— Гўзал «Оқтош» ҳозиргача мавсумий эди, — дейди санаторийнинг бош врачи ўртоқ С. Ҳайтбоев. — Совет давлатининг ярим асрлик юбилейига яхши совға тайёрланаяпти. «Оқтош» шу йилдан бошлаб йил 12 ой ишлайдиган бўлади. Турар-жойларни ва бошқа объектларни қиш мавсумига мослаштириш ишларини бошлаб юбордик. Барча корпусларга иситиш батареялари ўрнатилмоқда. Санаторийга келадиган транспорт қатнови учун қатъий график белгиланди.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ,
Оржоникидзе райони.

СССР ХАЛҚЛАРИ IV СПАРТАКИАДАСИ

ФИНИШ ЯҚИН

Москва. (Махсус мухбиримиздан телефон орқали олинди). Спартакиада программаси асосида ўтказилаётган мусобақалар ҳал қилувчи босқичига кирди. 30 июль куни Лужникидаги сув ҳавзасида сузувчиларнинг мусобақалари давом этди. Ўзбекистон вакиллари шу куни иккита рекорд ўрнатишди. 4x100 метрга эстафетали эркин усулда сузишда 3 минут 55,3 секунд натижа билан мусобақани якунлаган Ўзбекистон эркаклар командаси рекорд автори бўлишди. 400 метрга эркин усулда сузишда Н. Дергачова финишга рақиблари Т. Соснова ва Т. Конюховалардан кейин учинчи бўлиб келди ва бронза медали эгаси бўлди. Тошкентлик сузувчи кўрсатган 5 минут 04.5 секунд натижа республика рекорди бўлиб қолади.

Умуман ўзбек сузувчилари яхши натижаларга эришмоқдалар. Сув полоси бўйича ҳам қўлга киритилаётган ютуқлар кишини хурсанд этади. Сув полочиларимиз гарчанд финал олтиликка киролмаган бўлса ҳам, иккинчи финал группада яхши ўйин кўрсатишяпти. Улар навбатдаги учрашувда Литва командасини 4:0 ҳисобида енгишди.

Боксчиларимиз нимчорак финалида муваффақиятли қатнашган бўлсалар, чорак финалга келиб муваффақиятсизликка учрадилар. Фақат ярим енгил вазнли Н. Хромов («Меҳнат резервлари» жамиятидан) ленинградлик А. Тикулевни енгиб медаль учун курашни давом эттириш ҳуқуқига эга бўлди. Г. Яблоков хизмат кўрсатган спорт мастери Р. Тамилусга очколар бўйича ютқазди.

Гимнастикачи С. Диамидов харида машқ қилишда иккинчи ўринни олиб, кумуш медали эгаси бўлди. Бошқа турларда ҳам мамлакатимизнинг энг кучли гимнастикачиларидан бири бўлган С. Диамидов бу сафар жуда бўш қатнашди. Шу ўринда судьяларнинг ҳам холислик қилмаганлигини таъкидлаб ўтиш ўринлидир.

Шахматчиларимиз навбатдаги ғалабани қўлга киритишди. Улар Қозоғистон вакилларини 6:4 ҳисобида енгишди. Республикамиз мерганлари умумкоманда ҳисобида бешинчи ўринга чиқишди. Бундан аввалги III спартакиадада 14-ўринни эгаллаган эдилар.

ДАРВОЗАБОННИНГ ХАТОСИ

ФУТБОЛ

Москва, (мухбиримиздан телефон орқали олинди).

Пахтакорчилар биринчи давранинг сўнгги ўйинини маҳаллий «Торпедо» билан ўтказдилар ва 0:1 ҳисобида мағлубиятга учрадилар. Тошкентликлар учун аянчли бўлган бу гол ўйиннинг 71-минутида автозаводчилар капитани Бреднев томонидан киритилди.

«Пахтакор» ҳужумчилари жуда пассив ҳаракат қилишди. Фақат В. Бектошев жон койитиб ўйнади. Афсуски унинг бу ҳаракати дўстлари томонидан қўллаб-қувватланмади.

Биринчи бўлимнинг охирлари ва иккинчи бўлимнинг ўрталарида Г. Красницкий, сўнгра эса Б. Иброҳимов қулай имкониятлардан фойдалана олмадилар.

С. МУСАЕВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
14.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси, 18.00 — Теляңгиликлар 18.20 — Ноз-неъмат бунёдкорлари (сабзавоткорлар учун), 19.25 — Теляңгиликлар (рус тилида).

19.45 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси, 18.00 — Ажойиб учрашув (болалар учун мультфильм), 18.20 — Музикали минутлар (болалар учун), 18.50 — Телеянгиликлар, 19.30 — Совет Армияси жангчилари учун, 19.20 — Чолғу куйлари.

Ўзбек тилида: 19.55 — Теляңгиликлар, 20.05 — Бир ўрим соч, 20.40 — Ҳам қўшиқ, ҳам симфония (ярим аср йилномаси), 21.20 — Кўрганда танир эдилар (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси, 18.00 — Хўрозча (болалар учун кинофильм). 18.10 — Ернинг тортилиши ҳақида ҳужжатли фильм), 18.30 — Альбом билан Қорақалпоғистон бўйлаб, 18.50 — Моренхур нималар ҳақида ҳикоя қилди (телефильм), 20.00 — Казаклар (бадиий фильм).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 2/VIII да Ўғил уйлантириш, 3/VIII да Ёшликда берган кўнгил.

1 августдан
Фақат
санъат саройи
экранида
Янги кенг экранли кинокомедия
Қирол қайиқчилари
Сеанслар эрталаб соат 11, кундуз 1, 3, 5 ярим, кеч 7 ярим ва 9-15 минутда бошланади.
Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Фантомас — НАВОИЙ НОМЛИ, «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Тирик нишон — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Қирол қайиқчилари — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Фирибгарнинг мартабаси — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Абадий календарь — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Зося — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА
(Кеч соат 8.45 минут ва 10 яримда)

Алданган ва хўрланган — ТЕЛЬМАН НОМЛИ.

Фантомас — НАВОИЙ НОМЛИ.

Фирибгарнинг мартабаси — «РАКЕТА».

СВЕРДЛОВ НОМЛИ
КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
8, 9, 10 ва 12 августларда
Ўзбекистон ва Туркманистон ССР халқ артисти
КОМИЛЖОН ОТАНИЁЗОВ
раҳбарлиги ва иштирокида
ХОРАЗМ АНСАМБЛИНИНГ
КОНЦЕРТИ
Концертда Олмахон Ҳайитова, Гулчеҳра Исмоилова ва бошқалар қатнашади.
Концерт кеч соат 8 да бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

«УЗЭНЕРГОСБИТ»
электрдан фойдаланганлик учун счёт ёзиш ўзларига топширилган кишиларга таклиф қиладики,
электр учун
ҳар ойнинг 1 кунидан 11 кунигача счёт ёзиб, тегишли пулни Госбанкнинг кирим омонат кассаларига тўласинлар.
Ўтган вақт учун
қарзлари бўлган
абонентлар уни дарҳол тўлашлари лозим.
Счётлар ўз вақтида тўланмаса, электр огоҳ қилинмасдан узиб қўйилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, „Правда Востока" кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212. Редактор ўринбосарлари — В35885 В31232. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — совет қурилиши, маиший хизмат ва Коммутатор — В30249 дан В30258 шаҳар хўжалиги бўлими — В38761. В34048. Эълонлар бўлими — В38142 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 01095. Индекс 64970 А. 1714.